

*„Żyć nie tylko z innymi, ale dla innych.
Wymagać od siebie, nawet wtedy gdy inni nie wymagają”*

Jan Paweł II

*„Staraj się być odważnym, prawdomównym, sprytnym, zręcznym
- jednym słowem staraj się być dzielnym po to, żeby być dla wszystkich użytecznym.
Żeby z tobą było wszystkim dobrze...”*

A. Kamiński

SZKOLNY PROGRAM WYCHOWAWCZO-PROFILAKTYCZNY NA LATA 2020 - 2026

**PAŃSTWOWEJ OGÓLNOKSZTAŁCĄCEJ SZKOŁY MUZYCZNEJ II STOPNIA
IM. KAROLA SZYMANOWSKIEGO
W KATOWICACH**

PODSTAWA PRAWNA

Program Wychowawczo-Profilaktyczny Szkoły jest dokumentem spójnym, opracowanym w oparciu o następujące dokumenty:

1. Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r.
Rozdział II Wolności, Prawa i Obowiązki Człowieka i Obywatela
Zasady Ogólne art. 30-70,
Wolność i Prawa Osobiste art. 38-48, 47, 48, 49, 51,52, 53, 54 pkt. 1,
Wolności i Prawa Polityczne art. 57, 61, 62, 63,
Wolności i Prawa Ekonomiczne, Socjalne I Kulturalne art. 65 pkt. 1 i 3, 68-74,
Obowiązki art. 82-86;
2. Konwencja o Prawach Dziecka przyjęta przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych z dnia 20 listopada 1989 r., ratyfikowana przez Polskę 30 września 1991 (Dz. U. nr 120, poz.526);
3. Karta Praw Podstawowych Unii Europejskiej;
4. Program Polityki Prorodzinnej Państwa przyjęty 17 listopada 1998 r. przez Komitet Społeczny Rady Ministrów (rozdz. V);
5. Ustawa z dnia 26 stycznia 1982 r. Karta Nauczyciela (Dz. U. Z 2006 r. nr 97 poz.674 z późn. zm.);
6. Ustawa o systemie oświaty z dnia 7 września 1991 r. (tekst jednolity Dz.U. z 2004. poz. 2572; obowiązuje od 17 grudnia 2004 r. z późn. zmianami wraz a aktami wykonawczymi ministra właściwego ds. szkolnictwa artystycznego oraz ministra właściwego d.s edukacji);
7. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 21 maja 2001r. w sprawie ramowych statutów publicznego przedszkola oraz publicznych szkół (Dz. U. z 2001r. nr 61, poz. 624 z późn. zmianami wraz a aktami wykonawczymi ministra właściwego ds. szkolnictwa artystycznego oraz ministra właściwego d.s edukacji.);
8. Rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 18 sierpnia2015 r. w sprawie zakresu i formy prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii
9. Statut Zespołu Państwowych Szkół Muzycznych im. Wojciecha Kilara w Katowicach.

WSTĘP

Państwowa Ogólnokształcąca Szkoła Muzyczna II stopnia im. K. Szymanowskiego jest specyficzną placówką edukacyjną, która nie tylko kształci młodych adeptów sztuki, ale dla wielu z nich staje się drugim domem, gdyż integralną częścią Zespołu Państwowych Szkół Muzycznych w Katowicach jest Internat. W związku z tym, że uczniowie naszej szkoły pochodzą z wielu środowisk i regionów naszego kraju, teren szkoły jest dla nich miejscem integracji. Program wychowawczo-profilaktyczny zawiera zatem treści propagujące bezpieczeństwo, budowanie więzi w grupie rówieśniczej, umiejętność organizacji czasu wolnego i czasu przeznaczonego na naukę oraz doskonalenie gry na instrumencie. Uwzględniono również tematy służące kształtowaniu postaw społecznych, patriotycznych i obywatelskich, by przygotować uczniów do pełnego i świadomego funkcjonowania w społeczeństwie.

I WIZJA SZKOŁY

Nasza szkoła jest miejscem, w którym uczniowie zdobywają wiedzę i umiejętności w przyjaznej atmosferze, osiągając sukcesy i wyróżnienia. Sprzyja temu dobra znajomość każdego wychowanka, jego indywidualnych możliwości, potrzeb i oczekiwań. Umożliwiamy wszechstronny rozwój osobowości ucznia, odkrywamy jego zalety.

Działania dydaktyczne, wychowawczo-profilaktyczne i opiekuńcze zmierzają do:

- zdobycia przez ucznia w wiedzy i umiejętności umożliwiających mu dalsze kształcenie oraz funkcjonowanie w zmieniającym się świecie;
- kształtowania i wychowywania wrażliwych i świadomych odbiorców sztuki;
- prawidłowego rozwoju psychicznego, fizycznego, moralnego;
- prawidłowego funkcjonowania w grupie rówieśniczej;
- rozwijania zdolności artystycznych wychowanków;
- odpowiedzialności za zdrowie własne i innych oraz za stan środowiska naturalnego;
- kształcenie umiejętności korzystania z różnych źródeł informacji, nowoczesnych technologii w tym Internetu;
- kształtowania szacunku dla tradycji i historii naszego regionu, kraju;
- otwarcie na wartości kultury Europy i świata.

II MISJA SZKOŁY

„UCZYĆ GODNEGO ŻYCIA ORAZ WYCHOWYWAĆ MŁODYCH ADEPTÓW SZTUKI W SZACUNKU DO SAMEGO SIEBIE I DO DRUGIEGO CZŁOWIEKA”

III MODEL ABSOLWENTA

Nasz absolwent powinien:

1. być przygotowanym do budowania własnej koncepcji życia opartej na systemie uniwersalnych wartości;
2. być tolerancyjnym, szanować godność drugiego człowieka;
3. nauczyć się twórczego rozwiązywania problemów, by być otwartym na zmianę swoich kwalifikacji zawodowych;
4. być przygotowanym do życia w społeczeństwie oraz świadomie i odpowiedzialnie uczestniczyć w życiu publicznym;
5. dbać o zdrowie i bezpieczeństwo własne i innych ludzi;
6. umieć korzystać z nowoczesnych technologii;

7. być człowiekiem odznaczającym się wysoką kulturą osobistą.

IV CEREMONIAŁ I TRADYCJE SZKOLNE

1. Uroczystości wynikające z kalendarza szkolnego (immatrykulacja, apele z okazji świąt narodowych i ważnych rocznic, msza św. za zmarłych pedagogów, uroczyste wręczenie dyplomów ukończenia szkoły).
2. Okolicznościowe koncerty szkolne i popisy uczniów.
3. Działalność koncertowa uczniów-solistów, szkolnych zespołów chóralnych i instrumentalnych na rzecz środowiska lokalnego i międzynarodowe.
4. Koncert dyplomantów z Orkiestrą Filharmonii Śląskiej.
5. Imprezy szkolne o charakterze integracyjnym oraz wychowawczo-profilaktycznym (tj. Andrzejki, Niezapominajki, Zachowaj Trzeźwy Umysł i inne).
6. Współpraca z zagranicznymi ośrodkami muzycznymi (wymiana grup młodzieży).

V DIAGNOZA SYTUACJI WYCHOWAWCZEJ W SZKOLE

Sytuacja wychowawcza w szkole została zdiagnozowana na podstawie obserwacji i rozmów z uczniami, analizie frekwencji i ankiet, wniosków z posiedzeń rady pedagogicznej i zespołu wychowawczego oraz informacji uzyskanych od nauczycieli przedmiotu głównego i rodziców.

PROBLEMY WYCHOWAWCZE WYSTĘPUJĄCE W SZKOLE ORAZ ICH PRZYCZYNY:

1. Palenie papierosów, picie alkoholu:

- Ciekawość, podkreślenie dorosłości,
- Wpływ grupy rówieśniczej,
- Negatywne wzory zachowań dorosłych,
- Nuda,
- Media.

2. Brak zainteresowania nauką:

- Brak umiejętności uczenia się,
- Wpływ rówieśników,
- Lenistwo, brak systematyczności,
- Jednorodny przekaz, zbyt mała indywidualizacja procesu nauczania.

3. Wulgaryzmy, brak kultury osobistej:

- Obyczaj środowiskowy,
- Wzorce wyniesione z domu,
- Zaburzone relacje osobowe nauczyciel-uczeń,
- Wzorce w mediach,
- Wyraz buntu, manifestowanie dorosłości,
- Brak reakcji osób dorosłych,
- Ubóstwo języka,
- Brak świadomości zasad savoir vivre'u.

1. Wagary:

- Trudności w nauce,
- Uległość wobec kolegów,
- Poczucie bezkarności,
- Lenistwo.

2. Agresja, niszczenie mienia szkolnego:

- Wpływ środków masowego przekazu,
- Odreagowywanie stresu,
- Odpowiedź na agresję,
- Brak umiejętności pozytywnych sposobów walki z agresją.

3. Przedwczesna aktywność seksualna:

- Niski poziom kultury seksualnej i wiedzy merytorycznej,
- Brak dojrzałości emocjonalnej i psychospołecznej,
- Niezaspokojone potrzeby emocjonalne w rodzinie,

- Negatywny wpływ mediów i grupy rówieśniczej.

VI ZAŁOŻENIA OGÓLNE PROGRAMU

Szkoła w swej pracy wychowawczo-profilaktycznej:

- wskazuje młodzieży ideały, które pozwalają jej osiągnąć dojrzałość i przygotowują do życia w społeczeństwie na zasadach uczciwości, poczucia odpowiedzialności, miłości, tolerancji i sprawiedliwości. Szkoła nauczając, kształcąc i wychowując, przygotowuje uczniów do podejmowania wyzwań współczesnego świata, takich jak: integracja, globalizacja, wymiana informacji, postęp naukowo – techniczny.
- podejmuje działania profilaktyczne, mające na celu zapobieganie i przeciwdziałanie skutkom zagrożeń w zakresie zaburzeń rozwojowych, uzależnień od komputera, telewizji, używek (narkotyki, Alkohol, tytoń i inne), niepowodzeń szkolnych, zaburzeń odżywiania, konfliktów rodzinnych, zaburzeń integracyjnych i adaptacyjnych w środowisku szkolnym i innych pojawiających się zagrożeń.
- tworzy środowisko sprzyjające wszechstronnemu rozwojowi osobowemu uczniów.

Pomagając w pracy wychowawczej rodzicom, nauczyciele szczególnie wspierają:

1. rozwijanie dociekliwości poznawczej, ukierunkowanej na poszukiwanie prawdy, dobra i piękna w świecie kształcenia.
2. poczucie użyteczności zarówno poszczególnych przedmiotów nauczania jak i całej edukacji na danym etapie kształcenia,
3. dążenie do dobra w jego wymiarze indywidualnym i społecznym, umiejętne godzenie dobra własnego z dobrem innych, odpowiedzialności za siebie z odpowiedzialnością za innych, wolności własnej z wolnością innych,
4. poszukiwanie, odkrywanie i dążenie na drodze rzetelnej pracy do osiągnięcia celów życiowych i wartości ważnych dla odnalezienia własnego miejsca w świecie,
5. przygotowanie uczniów do życia w rodzinie, w społeczności lokalnej i w państwie,
6. dążenie do rozpoznawania wartości moralnych, dokonywania wyborów i hierarchizacji wartości,
7. kształtowanie w sobie postawy dialogu, umiejętności słuchania innych i rozumienia ich poglądów,
8. poszukiwanie własnego miejsca w świecie kultury oraz aktywne uczestnictwo w tworzeniu kultury,
9. poczucie tożsamości opartej na dziedzictwie kulturowym ojczyzny
10. stworzenie warunków bezpiecznego funkcjonowania szkoły,
11. zapobieganie przez odpowiednią działalność profilaktyczną takim uzależnieniom jak: alkoholizm, narkomania, nikotynizm, lekomania: informowanie o zagrożeniach m.in. Hiv i aids,
12. dostarczenie uczniom wiedzy na temat mechanizmów uzależnienia,

13. profilaktyka zachowań agresywnych i przemocy,
14. promocja zdrowego stylu życia,
15. kształtowanie właściwego zachowania uczniów,
16. utrwalenie postaw i zachowań uczniów warunkujących prawidłowe funkcjonowanie w społeczeństwie.

VII WARUNKI REALIZACJI PROGRAMU

1. Program będzie realizowany w POSM II stopnia, która jest specyficzną placówką skupiającą młodzież w przedziale wiekowym od 12 do 19 lat oraz liczne grono pedagogiczne (zajęcia indywidualne).
2. Program będzie realizowany przez wszystkich nauczycieli szkoły. Kierunek pracy profilaktycznej oraz koordynację działań określają wszystkie organy szkoły – zgodnie z przepisami szkoły.
3. Działania profilaktyczne są skierowane do:
  - młodzieży,
  - rodziców,
  - nauczycieli, wychowawców,
  - społeczności lokalnej.
4. Realizacja zadań odbywać się będzie poprzez:
  - współpracę z wszystkimi agendami działającymi w szkole (biblioteka, gabinet medyczny, świetlica, samorząd uczniowski);
  - współpracę z instytucjami wspomagającymi proces wychowania (poradnie psychologiczno-pedagogiczne, poradnie rodzinne, sąd rejonowy, policja, straż miejska, ośrodek interwencji kryzysowej i inne);
  - współpracę z instytucjami i stowarzyszeniami pozarządowymi.
  - uczestnictwo w ogólnopolskich i lokalnych programach profilaktycznych.
5. POSM II stopnia zatrudnia pedagoga szkolnego, który przyjmuje w gabinecie pedagogicznym.

VIII ZADANIA WYCHOWAWCZE SZKOŁY

CELE WYCHOWANIA	ZADANIA
Wspomaganie procesu dydaktycznego	<ol style="list-style-type: none"> 1. Wstępna diagnoza trudności wychowanków w uczeniu się 2. Kierowanie uczniów na specjalistyczne badania obejmujące pogłębioną diagnozę psychologiczno – pedagogiczną w Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej i innych 3. Koordynowanie pomocy dydaktycznej w formie zajęć dydaktyczno – wyrównawczych (Ortograffiti) 4. Kierowanie na zajęcia korekcyjno – kompensacyjne. 5. Pomoc nauczycielom – dydaktykom w opracowaniu metod pracy z uczniami posiadającymi opinie PPP o dostosowaniu wymagań edukacyjnych do indywidualnych potrzeb psychofizycznych i edukacyjnych 6. Wsparcie rodziców uczniów z problemami w uczeniu się w programowaniu pomocy domowej 7. Współorganizowanie z wychowawcą klasy zespołów samopomocowych dla uczniów z problemami edukacyjnymi. 8. Prowadzenie warsztatów i prelekcji dla rodziców i nauczycieli dotyczących w/w zagadnień
Integracja	<ol style="list-style-type: none"> 1. Integracja zespołu klasowego 2. Zastosowanie technik socjometrycznych w celu przeprowadzenia diagnozy grupy rówieśniczej, jaką jest klasa pod kątem występujących relacji, problemów i zagadnień ważnych z punktu widzenia procesu wychowawczego 3. Zajęcia problemowe dotyczące: <ul style="list-style-type: none"> - profilaktyki uzależnień - realizacji zadań wynikających z programu wychowawczego szkoły m.in. samopoznania, komunikacji interpersonalnej, budowania poczucia własnej wartości, ćwiczenia zachowań asertywnych, samodoskonalenia, radzenia sobie ze stresem, rozwijania twórczości uczniów - przygotowania do planowania własnej kariery szkolnej i preorientacji zawodowej 4. Organizowanie i wspieranie działań szkoły i środowiska pozaszkolnego na rzecz ucznia zdolnego.
Praca pedagogiczna w środowisku naturalnym ucznia	<ol style="list-style-type: none"> 1. Diagnoza środowiska wychowawczego ucznia 2. Pomoc w rozwiązywaniu problemów dorastania 3. Mediacje w rozwiązywaniu problemów w środowisku szkolnym i pozaszkolnym 4. Wspieranie rodziców na rzecz rozwiązywania problemów trudnych wychowawczo 5. Praca w lokalnym systemie opieki i pomocy rodzinie
Profilaktyka	<ol style="list-style-type: none"> 1. Monitorowanie absencji szkolnej i obowiązku nauki w oparciu o zapisy w dzienniku lekcyjnym 2. Monitorowanie zachowań ucznia w środowisku szkolnym i pozaszkolnym oraz określenie ewentualnych zaburzeń zaobserwowanych w zachowaniu ucznia 3. Wspieranie oddziaływań wychowawczych środowiska domowego ucznia z zaburzeniami zachowania 4. Organizowanie pomocy indywidualnej dla uczniów z zaburzeniami zachowania 5. Zapobieganie niedostosowaniu i patologii społecznej przez wczesną interwencję / w przypadku jej wystąpienia w jakiegokolwiek formie/ 6. Kierowanie rodziców i uczniów do wyspecjalizowanych instytucji i służb w celu dalszych działań interwencyjno – naprawczych

<p>Wychowanie prozdrowotne</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Kształtowanie zachowań prozdrowotnych i zdrowego stylu życia. Zdrowie jako wartość dla człowieka i społeczeństwa. 2. Uświadomienie współzależności między stylem życia a zdrowiem fizycznym i psychicznym. 3. Kształtowanie postaw dbałości o higienę ciała i otoczenie. Pielęgnacja ciała i urody. Chronienie się przed zanieczyszczeniami środowiska. 4. Rozwijanie sprawności fizycznej i odporności organizmu. Dbłość o utrzymanie odpowiedniej masy ciała i sylwetki. 5. Organizowanie zajęć rekreacyjno – sportowych i turystycznych. 6. Propagowanie aktywnego spędzania czasu wolnego. Aktywność ruchowa, zabawa i poczucie humoru a zdrowie. 7. Stosowanie zasad racjonalnego odżywiania się w różnych okresach czasu. Żywnienie, samopoczucie i zdolność do pracy. 8. Wybór sprzyjających zdrowiu produktów spożywczych i ich przechowywanie. 9. Poznanie skutków niewłaściwego odchudzania się i stosowania diet eliminacyjnych, bulimia i anoreksja. 10. Korzystanie z pomocy medycznej, psychologicznej i innych form wsparcia. 11. Znaczenie profilaktycznych badań medycznych. 12. Przygotowanie do racjonalnych zachowań w obliczu zagrożeń cywilizacyjnych, militarnych, katastrof, klęsk żywiołowych, wypadków, awarii itp. 13. Kształtowanie postaw wobec osób przewlekle chorych, niepełnosprawnych i osób starszych. Zachowanie się w chorobie. 14. Zapobieganie spożywaniu alkoholu wśród młodzieży. Alkohol a rodzina. (por. Program Profilaktyczny) 15. Diagnozowanie problemu narkomanii w środowisku uczniowskim. Profilaktyka uzależnień. (por. Program Profilaktyczny) 16. Zapobieganie zjawiskom mobbingu i cyberprzemocy. Bezpieczeństwo w Internecie. 17. Zastosowanie zasad dotyczących bezpieczeństwa w szkole i poza jej terenem.
<p>Wychowanie do życia w rodzinie</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Pomoc w rozwiązywaniu problemów i pokonywaniu trudności związanych z okresem dorastania i dojrzewania. Konflikty dorastającej młodzieży z rodzicami, rówieśnikami i nauczycielami. 2. Dążenie do budowania więzi międzypokoleniowej. 3. Promowanie integralnej wizji seksualności człowieka, ukazywanie jedności pomiędzy działaniem seksualnym a miłością i odpowiedzialnością. Przyjaźń, flirt, zakochanie w okresie dorastania. 4. Kształtowanie umiejętności obrony własnej intymności i nietykalności seksualnej oraz szacunku dla innej osoby. Przeciwdziałanie agresji słownej i czynnej. 5. Pomoc w kształtowaniu pozytywnego stosunku do płciowości i odnoszeniu jej do wartości nadrzędnych: poszanowanie życia, miłość, małżeństwo, rodzina, akceptacja i szacunek w relacjach międzyosobowych. Modele i ideały miłości. 6. Uświadomienie roli rodziny w życiu człowieka , promowanie trwałych związków małżeńskich, opartych na wierności, uczciwości, odpowiedzialności i partnerstwie. Jak wybrać towarzysza życia. 7. Kształtowanie pozytywnych wzorców funkcjonowania w rodzinie. Kobieta i mężczyzna w rodzinie – odpowiedzialne rodzicielstwo. 8. Kształtowanie umiejętności korzystania ze środków masowego przekazu w sposób selektywny, umożliwiający obronę przed ich destruktywnym oddziaływaniem na rozwój osobowy i życie rodzinne.
<p>Organizacja czasu wolnego ucznia</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Wycieczki klasowe, szkolne i przedmiotowe. 2. Udział w zajęciach pozalekcyjnych – koła zainteresowań, zespoły kameralne 3. Przygotowanie i udział w imprezach szkolnych i środowiskowych. 4. Wyjście do teatru, kina, muzeum, koncerty. 5. Rozsądne korzystanie z czasu wolnego w rodzinie.

Rozwijanie szacunku dla dziedzictwa kulturowego własnego regionu	<ol style="list-style-type: none"> 1. Rozwijanie wiedzy o historii i kulturze własnego regionu i jej związkach z historią narodu oraz tradycjami własnej rodziny. 2. Wprowadzenie w świat tradycji regionu i należących do niej wartości. 3. Nawiązywanie kontaktów z osobami i instytucjami zajmującymi się ochroną i pomnażaniem dziedzictwa kulturowego w regionie . 4. Udział w lokalnych inicjatywach kulturalnych 5. Organizowanie spotkań uczniów z wybitnymi muzykami
Kształtowanie postaw patriotycznych i obywatelskich	<ol style="list-style-type: none"> 1. Rozwijanie i pogłębianie poczucia przynależności do społeczności lokalnej i regionalnej, narodowej i wspólnoty obywateli państwa polskiego, 2. Kształtowanie szacunku wobec godła i hymnu narodowego, 3. Zapoznanie z miejscami i instytucjami istotnymi dla naszego państwa. 4. Uświadomienie obowiązków wobec ojczyzny, w tym obowiązku jej obrony, dbałości o jej dobre imię i o jej rozwój. 5. Rozwijanie poczucia wartości i przydatności indywidualnego i zespołowego działania na rzecz społeczności lokalnej, regionu i państwa, 6. Ukazanie wzorca państwa praworządnego, demokratycznego, 7. Obchody świąt państwowych, rocznic historycznych i wpisanie ich do tradycji szkoły 8. Kształtowanie umiejętności wykorzystywania wiedzy o zasadach ustroju RP do interpretacji wydarzeń życia publicznego, 9. Zapoznanie z prawami i obowiązkami wynikającymi z natury człowieka (prawa do życia i godnej śmierci) oraz faktu bycia obywatelem RP, 10. Kształtowanie umiejętności podporządkowania się regułom wspólnego działania (np. w zespole klasowym, samorządzie uczniowskim), 11. Przygotowanie do roli odpowiedzialnych współgospodarzy regionu i Polski poprzez uczestnictwo w rozwiązywaniu problemów swojej społeczności (uczniowskiej, dzielnicowej miasta).
Kształtowanie postaw proeuropejskich – wychowanie proeuropejskie	<ol style="list-style-type: none"> 1. Zapoznanie z celami, podstawami ustrojowymi i instytucjonalnymi Unii Europejskiej oraz z zasadami funkcjonowania najważniejszych organizacji europejskich. 2. Kształtowanie poglądów na proces integracji z Unią Europejską, jako czynnik przyspieszający rozwój gospodarczy kraju. 3. Poznanie kultury i spraw życia codziennego krajów europejskich (organizowanie wyjazdów młodzieży na zasadzie wymiany grupowej). 4. Rozwijanie postawy otwartości i tolerancji wobec innych kultur i obyczajów. 5. Kształtowanie umiejętności potrzebnych w nawiązaniu współpracy europejskiej na poziomie indywidualnym i grupowym .
Kształtowanie postaw proekologicznych	<ol style="list-style-type: none"> 1. Poznanie współzależności między różnymi składnikami środowiska oraz zrozumienie przyczyn i skutków ingerencji człowieka w świat przyrody. 2. Budzenie i rozwijanie świadomości współlistnienia w środowisku naturalnym. 3. Organizowanie działań służących poprawie stanu środowiska we własnym otoczeniu poprzez organizowanie imprez i akcji proekologicznych. 4. Przestrzeganie ładu i porządku w środowisku naturalnym i miejscach publicznych (zwłaszcza na terenie szkoły i w jej otoczeniu). 5. Kształtowanie postaw proekologicznych poprzez propagowanie zdrowego stylu życia („Promocja zdrowia w szkole”) oraz przeprowadzanie pogadanek profilaktycznych (nikotynizm, narkomania, alkoholizm).
Rozwijanie samorządności uczniowskiej	<ol style="list-style-type: none"> 1. Rozwijanie poczucia bycia współgospodarzem szkoły (organizowanie imprez ogólnoszkolnych zachęcanie rodziców do czynnego uczestnictwa w pracach Rady Rodziców; regularne spotkania z Dyrekcją szkoły). 2. Współudział w realizowaniu zadań dotyczących działalności szkoły; udział w opracowaniu zmian w Statucie Szkoły; organizowanie konkursów, zdobywanie środków na cele charytatywne – konkursy, zbiórki, rozgrywki sportowe; zbieranie

	<p>opinii uczniów, praca na rzecz środowiska lokalnego –domy dziecka, schroniska dla zwierząt, szpitale, domy opieki).</p> <ol style="list-style-type: none"> 3. Propozycje dla Dyrekcji i Rady Pedagogicznej dotyczące życia społeczności uczniowskiej (organizowanie imprez sportowych nauczyciele – uczniowie). 4. Organizowanie demokratycznych wyborów do samorządu uczniowskiego oraz stosowanie zasad demokratycznych w jego działalności.
Wychowanie do aktywnego udziału w życiu gospodarczym	<ol style="list-style-type: none"> 1. Rozwijanie wyobraźni i pomysłowości na temat przyszłej aktywności zawodowej 2. Poznanie podstawowych zasad etycznych życia gospodarczego i nabywanie umiejętności stosowania ich w życiu szkolnym (np.: rzetelna praca, punktualność, dotrzymywanie słowa, wywiązywanie się z powierzonych funkcji i zadań, prawdomówność, uczciwość, zastosowanie zasad etycznych i hierarchii wartości nabytych w rodzinie. 3. Kształtowanie umiejętności sporządzania dokumentów o określonych procedurą ubiegania się o pracę (np.: redagowanie listu motywacyjnego, życiorysu zawodowego, kwestionariusza osobowego z wykorzystaniem nowoczesnej technologii informacyjnej) oraz zdolności do odbycia rozmowy kwalifikacyjnej (symulacja rozmowy uczeń absolwent – uczeń pracodawca).
Kształtowanie postawy człowieka kulturalnego	<ol style="list-style-type: none"> 1. Poznanie i kształtowanie zasad kulturalnego zachowania się w stosunku do osób starszych i rówieśników. 2. Dbłość o kulturę słowa . 3. Przestrzeganie zasad zachowania się w różnych sytuacjach oraz dostosowania stroju do okoliczności. 4. Kształtowanie postaw uczciwości, prawdomówności i przeciwstawiania się złu we wszelkich jego przejawach.

IX ZADANIA PROFILAKTYCZNE SZKOŁY

PROFILAKTYKA POSM II STOPNIA POWINNA KONCENTROWAĆ SIĘ NA WZMACNIANIU CZYNNIKÓW CHRONIĄCYCH

- Rozwijanie zainteresowań uczniów oraz przeciwdziałanie niepowodzeniom szkolnym (zainteresowanie nauką szkolną);
- Wspomaganie rozwoju moralnego uczniów (poszanowanie norm wartości i autorytetów);
- Stwarzanie uczniom możliwości przynależenia do pozytywnych grup rówieśniczych: kół zainteresowań, zespołów instrumentalnych i wokalnych (zespoły kameralne, orkiestra, chór itp.)
- Wspomaganie rodziców w prawidłowym pełnieniu przez nich funkcji wychowawczych.

CEL	ZADANIA SZKOŁY	SPOSÓB REALIZACJI
1. Kształtowanie prawidłowych relacji międzyludzkich	<ul style="list-style-type: none"> - Stwarzanie w szkole atmosfery sprzyjającej rozwojowi ucznia (konsekwencja w działaniu, życzliwość, reagowanie na sytuacje zagrażające uczniowi) - Tworzenie właściwych wzorców osobowych - Wpajanie nawyków kulturalnego zachowania; troska o kulturę słowa - Uczenie wyrażania własnych uczuć w poszanowaniu godności własnej oraz innych osób - Kształtowanie umiejętności rozwiązywania konfliktów - Zapoznanie uczniów z moralnymi i prawnymi skutkami przemocy, walka z agresją	<ul style="list-style-type: none"> - Lekcje wychowawcze (warsztaty z pedagogiem pogadanki, filmy wideo) - Zajęcia przedmiotowe - Działalność pozalekcyjna szkoły-wycieczki, imprezy kulturalno-sportowe.
2. Promowanie zdrowego stylu życia	<ul style="list-style-type: none"> - Dostarczanie wiedzy na temat zdrowego odżywiania - Kształtowanie postaw dbałości o higienę psychiczną i higienę pracy umysłowej - Rozbudzanie zainteresowań - Zachęcanie do aktywnego wypoczynku i spędzania czasu wolnego	<ul style="list-style-type: none"> - Warsztaty dla rodziców na temat zdrowego odżywiania i problemów żywieniowych młodzieży - Działalność gabinetu medycznego - Lekcje wychowawcze - Ogólnopolskie kampanie na rzecz zdrowia
3. Kształtowanie dojrzałości psychospołecznej oraz zwiększanie świadomości uczniów	<ul style="list-style-type: none"> - uczenie podejmowania właściwych decyzji - kształtowanie zachowań asertywnych - uczenie krytycznego stosunku do mediów	<ul style="list-style-type: none"> - lekcje wychowawcze - warsztaty dotyczące systemu wartości oraz zachowań asertywnych, budowania poczucia własnej wartości

w zakresie negatywnego oddziaływania środków psychoaktywnych	<ul style="list-style-type: none"> - dostarczenie wiedzy na temat skutków zdrowotnych, moralnych i prawnych zażywania środków zmieniających świadomość 	<ul style="list-style-type: none"> - lekcje biologii, religii, etyki - spotkania młodzieży ze specjalistami - akcje profilaktyczne na terenie szkoły - udział młodzieży w spektaklach profilaktycznych - realizacja zewnętrznych programów profilaktycznych
4. Rozbudzenie aspiracji życiowych i przeciwdziałanie bierności społecznej	<ul style="list-style-type: none"> - rozwijanie motywacji uczniów do nauki, - dostarczenie wiedzy na temat skutecznego uczenia się - aktywizacja uczniów na zajęciach - tworzenie warunków do osiągnięcia sukcesów - z uwzględnieniem indywidualnych predyspozycji uczniów - podejmowanie działań mających na celu wyrównanie szans edukacyjnych - wyrabianie zdolności pozytywnego myślenia - o sobie i możliwościach dalszego rozwoju 	<ul style="list-style-type: none"> - zajęcia z technik uczenia się - dostosowanie wymagań edukacyjnych do indywidualnych możliwości i potrzeb uczniów - uwzględnienie uczniów o specjalnych potrzebach edukacyjnych w Wewnętrzny Systemie Oceniania - prezentowanie talentów i osiągnięć uczniów na forum szkoły
5. Prowadzenie pracy profilaktycznej przy współudziale rodziców i nauczycieli	<ul style="list-style-type: none"> - dostarczenie rodzicom i nauczycielom wiedzy na temat okresu dorastania - angażowanie rodziców do działań profilaktycznych na terenie szkoły - pogłębianie wiedzy nauczycieli w zakresie profilaktyki poprzez udział w różnych formach doskonalenia zawodowego 	<ul style="list-style-type: none"> - ogólnoszkolne spotkania wychowawców z rodzicami oraz konsultacje indywidualne - szkolenia dla rodziców - współpraca z Radą Rodziców - konferencje szkoleniowe Rady Pedagogicznej - udział nauczycieli w warsztatach, kursach, seminariach
6. Przeciwdziałanie zachowaniom patologicznym	<ul style="list-style-type: none"> - działanie o charakterze interwencyjnym i pomocowym - stosowanie procedur postępowania w sytuacjach kryzysowych 	<ul style="list-style-type: none"> - działalność gabinetu medycznego - współpraca z sądem, policją - współpraca z wyspecjalizowanymi instytucjami - monitoring szkolny

X ZASADY I FORMY WYCHOWAWCZO-PROFILAKTYCZNEJ WSPÓŁPRACY SZKOŁY Z RODZICAMI

Współdziałanie wychowawczo-profilaktyczne szkoły z rodzicami ma na celu dobro poszczególnych uczniów i ogółu społeczności uczniowskiej (klasowej, szkolnej) oraz usprawnienie pracy wychowawcy z uczniami w szerokim jej rozumieniu.

Współpraca szkoły z rodzicami powinna przebiegać według zasad:

- partnerstwa,
- wielostronnego przepływu informacji,
- jedności oddziaływań,
- aktywności i systematyczności.

Formy współpracy z rodzicami to:

- planowe zebrania z Dyrektorem i Radą Szkoły i Radą Rodziców;
- planowe zebrania rodziców/wywiadówki;
- spotkania z okazji uroczystości i imprez ogólnoszkolnych i klasowych;
- spotkania ze specjalistami;
- spotkania indywidualne (konsultacje);
- kontakty korespondencyjne i telefoniczne;
- inne według potrzeb.

XI ZADANIA NAUCZYCIELA WYCHOWUJĄCEGO

Każdy nauczyciel bierze udział w procesie wychowawczym szkoły. Odbywa się to głównie przez:

- tworzenie sytuacji, w których dziecko aktywnie rozwija wszystkie sfery swojej osobowości;
- kształtowanie umiejętności dokonywania samooceny, rozumienia swoich uczuć;
- rozwijanie u uczniów dociekliwości poznawczej ukierunkowanej na poszukiwanie prawdy, dobra i piękna w świecie;
- zaszczepienie postaw pozytywnego zrównoważonego reagowania w sytuacjach trudnych oraz właściwego sposobu wyrażania ocen i sądów aprobujących lub negujących różne zachowania swoje i innych osób;
- kształtowanie umiejętności współistnienia i współdziałania w grupie społecznej;
- rozwijanie samodzielności w dążeniu do pogodzenia dobra własnego z dobrem innych, odpowiedzialności za siebie z odpowiedzialnością za innych i wolności własnej z wolnością innych;
- uczenie poszanowania dla mienia osobistego, społecznego i cudzej własności;
- przygotowanie do rozpoznawania wartości moralnych, dokonywania wyborów i hierarchizacji wartości;
- przygotowanie do aktywnego uczestnictwa w życiu kulturalnym społeczności lokalnej, całego kraju i poza jego granicami.

XII ZADANIA WYCHOWAWCY KLASOWEGO

1. Opracowanie planu działań wychowawczych i profilaktycznych na dany rok szkolny.
2. Zadaniem wychowawcy klasowego jest sprawowanie opieki nad uczniami, a w szczególności:
  - tworzenie warunków wspomagających rozwój ucznia, proces jego uczenia się oraz przygotowania do życia w rodzinie i społeczeństwie;
  - inspirowanie i wspomaganie działań zespołowych uczniów;
  - podejmowanie działań umożliwiających rozwiązywanie konfliktów w zespole uczniów oraz pomiędzy uczniami i nauczycielami lub pracownikami szkoły.
3. Wychowawca w celu realizacji zadań o których mowa w punkcie 1:
  - otacza indywidualną opieką każdego wychowanka;
  - planuje i organizuje wspólnie z uczniami i ich rodzicami różne formy integrujące zespół uczniowski,
  - współpracuje z nauczycielami uczącymi w jego klasie, ustalając z nimi i koordynując działania wychowawcze, z uwzględnieniem indywidualnych potrzeb uczniów,
  - utrzymuje kontakt z rodzicami uczniów w celu:
    - a) poznania potrzeb opiekuńczo – wychowawczych;
    - b) wspierania rodziny w wychowywaniu;
    - c) otrzymania od innych pomocy w swoich działaniach;
    - d) angażowania do współpracy na rzecz klasy i szkoły.
4. Wychowawca ma prawo korzystać w swej pracy z pomocy dyrektora, kadry zarządzającej, pedagoga szkolnego, Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej i innych ośrodków specjalistycznych wspierających działalność wychowawczo-profilaktyczną szkoły.
5. Wychowawca jest odpowiedzialny za prowadzenie na bieżąco dokumentacji działalności dydaktycznej i opiekuńczo-wychowawczej zgodnie z obowiązującym prawem oraz regulaminami szkoły.

XIII TREŚCI PROGRAMU WYCHOWAWCZO-PROFILAKTYCZNEGO DO REALIZACJI W POSZCZEGÓLNYCH KLASACH

KLASA I – INTEGRACJA

CEL GŁÓWNY :

stworzenie zintegrowanej i współdziałającej klasy jako grupy społecznej, która ma służyć rozwojowi każdego z jej członków tak, by mógł osiągnąć dojrzałość życiową pozwalającą na podjęcie pracy zawodowej lub dalszej nauki.

Cele pośrednie:

1. Ustalenie zasad współdziałania klasy jako grupy; szczególne podkreślenie tolerancji - wartości chroniącej godność jednostki w grupie.
2. Uczeń poznaje siebie jako osobę mającą uczestniczyć w życiu klasy:
  - poznanie potrzeb i zasobów ucznia;
  - poznanie ucznia pod kątem intelektualnym i osobowościowym;
  - wyłonienie uczniów mających trudności w nauce i uczniów szczególnie uzdolnionych
  - wypracowanie metod i form pomocy wspomagających rozwój ucznia.
3. Uczeń poznaje siebie w aspekcie własnej rodziny:
  - poznanie przez wychowawcę potrzeb i zasobów rodziców uczniów;
  - ustalenie form współpracy;
  - kształtowanie kontaktów między rodziną a szkołą.
4. Uczeń poznaje siebie jako podmiot wszelkich oddziaływań wychowawczych szkoły:
  - wzajemne poznanie się uczniów i wychowawcy;
  - zapoznanie z Dyrekcją Szkoły i Nauczycielami uczącymi w danej klasie;
  - zapoznanie z wymaganiami dydaktycznymi z poszczególnych przedmiotów;
  - poznanie agend szkolnych /gabinet pedagogiczny, medyczny, biblioteka.../
  - zapoznanie z regulaminami obowiązującymi na terenie szkoły i dokumentacją szkolną;
  - zapoznanie z kalendarium szkoły;
  - zapoznanie z tradycjami szkoły;
  - zapoznanie z zasadami bezpieczeństwa obowiązującymi na terenie szkoły.

PROPOZYCJE ZAGADNIENÍ PROBLEMOWYCH

KLASA I

1. Wzajemne poznanie się uczniów i wychowawców.
2. Zapoznanie z Dyrekcją Szkoły i nauczycielami.
3. Zapoznanie z:
  - programem nauczania poszczególnych przedmiotów;
  - techniką uczenia się;
  - regulaminami obowiązującymi na terenie szkoły;
  - Statutem Szkoły;
  - WSO;
  - kalendarium imprez szkolnych;
  - tradycjami szkoły.
4. Kształtowanie kontaktów między rodziną, szkołą i wychowawcą.
5. Przedstawienie rodzicom programu wychowawczego szkoły.
6. Poznanie rodziny jako źródła poczucia tożsamości (systemu wartości).
7. Poznanie potrzeb i zasobów ucznia.
8. Poznanie ucznia pod względem intelektualnym, osobowościowym, jego predyspozycji i umiejętności.
9. Wyłanianie uczniów mających trudności: ustalenie ich przyczyn i sposobów postępowania w konkretnych przypadkach.
10. Wyłanianie uczniów szczególnie uzdolnionych, wypracowanie metod i form pomocy wspomagających rozwój ucznia.
11. Wyłanianie uczniów sprawiających kłopoty wychowawcze, wypracowanie metod i form pomocy.
12. Wypracowanie sposobów postępowania wobec uczniów wymagających pomocy.
13. Wykorzystanie zagadnień Miejskiego Programu Profilaktycznego „Bezpieczny Gimnazjalista”.

KLASA II – BEZPIECZEŃSTWO

CEL GŁÓWNY:

kształtowanie właściwego podejścia młodzieży do bezpieczeństwa oraz odpowiedzialności za drugiego człowieka.

Cele pośrednie:

1. Uczeń kształtuje w sobie nawyki bezpiecznego zachowania na terenie szkoły i poza nią:
  - utrwalanie zasad bezpiecznego poruszania się po drodze;
  - utrwalanie zasad bezpiecznego poruszania się po szkole;
  - utrwalanie zasad bezpieczeństwa w pracowniach przedmiotowych i salach gimnastycznych.

2. Uczeń kulturalnie zachowuje się na terenie szkoły i poza nią:
  - stosowanie podstawowych zasad kulturalnego zachowania;
  - dbałość o higienę osobistą;
  - prowadzenie higienicznego trybu życia

3. Uczeń przeciwstawia się agresji i przemocy:
  - nazywanie podstawowych uczuć, których doświadcza w życiu codziennym;
  - znajomość rodzajów agresji i przemocy;
  - świadomość sposobów wyrażania złości, jej skutków i umiejętność zapanowania nad nią;
  - przeciwdziałanie agresji;
  - wyrażanie swoich negatywnych emocji w społecznie uznany sposób.

4. Uczeń wzmacnia więzi narodowe i środowiskowe:
  - uczestnictwo w okolicznościowych obchodach świąt państwowych;
  - udział w przygotowaniu uroczystości szkolnych;
  - uczestnictwo w uroczystościach lokalnych;

PROPOZYCJE ZAGADNIENÍ PROBLEMOWYCH

KLASA II

1. Bezpieczeństwo w szkole i poza nią.
2. Odpowiedzialność, rozsądek, rozważa.
3. Kultura osobista – porządek, schludność, ład.
4. Nasze życie uczuciowe.
5. Emocje, jak sobie z nimi radzić.
6. Co to jest złość.
7. Poznajemy siebie – asertywność, uległość, agresja w zachowaniu.
8. Jak radzić sobie z agresją i przemocą.
9. Wyrabianie postaw szacunku i poczucia dumy z symboli narodowych (flaga, godło, hymn).
10. Uczestniczenie w okolicznościowych obchodach świąt państwowych.
11. Wykorzystanie zagadnień Miejskiego Programu Profilaktycznego „Bezpieczny Gimnazjalista”.

KLASA III - WSPÓŁCZESNE ZAGROŻENIA

CEL GŁÓWNY:

rozumienie złożoności zagrożeń współczesnego świata, wzmocnienie obowiązującego systemu wartości.

Cele pośrednie:

1. Uczeń ma świadomość zagrożeń współczesnego świata:
  - wiedza na temat chorób cywilizacyjnych;
  - znajomość podstawowych objawów chorób związanych z problemami żywieniowymi (bulimia, anoreksja);
  - utrwalanie zasad zdrowego odżywiania;
  - świadomość skutków chorób społecznych.

2. Uczeń ma świadomość zagrożeń tkwiących w uzależnieniach (alkohol, narkotyki, papierosy, substancje psychoaktywne):
  - wiedza na temat substancji i zachowań, od których można się uzależnić, symptomów wskazujących na zażywanie określonych substancji, skutecznych strategii postępowania, miejsc, gdzie należy szukać pomocy;
  - umiejętności chroniące przed uzależnieniem (odmawianie i nie uleganie namowom).

3. Uczeń ma świadomość zagrożeń wynikających z nadmiernego korzystania z komputera:
  - umiejętność rozsądnego korzystania z Internetu;
  - wiedza na temat skutków nadmiernego korzystania z Internetu;
  - bezpieczeństwo w Internecie.

4. Uczeń reprezentuje właściwą postawę moralno-społeczną:
  - kształtowanie nawyków kultury osobistej;
  - uczenie szacunku, tolerancji i życzliwości;
  - rozwijanie umiejętności empatycznych, uczenie wrażliwości na niesprawiedliwość, krzywdę, cierpienie;
  - świadoma dyscyplina i odpowiedzialność za czyny swoje i kolegów.

PROPOZYCJE ZAGADNIENÍ PROBLEMOWYCH

KLASA III

1. Zagrozenia wspólczesnego świata.
2. Choroby społeczne XXI wieku.
3. Problemy żywieniowe (anoreksja, bulimia).
4. Zasady zdrowego odżywiania.
5. Uzupełnienie wiedzy o niepełnosprawności.
6. Poznanie pojęcia uzależnienia.
7. Uzależnienie od Internetu i gier komputerowych.
8. „Nie zamykaj oczu” – filmy.
9. „Lekcje przestrogi” – filmy.
10. Asertywność.
11. Kształtowanie postaw tolerancji, uczciwości i szacunku.
12. Wykorzystanie zagadnień Miejskiego Programu Profilaktycznego „Bezpieczny Gimnazjalista”.

KLASA IV – GODNE ŻYCIE

CEL GŁÓWNY:

uświadomienie uczniowi, jak żyć zdrowo, bezpiecznie i z optymizmem.

Cele pośrednie:

1. Uczeń prawidłowo funkcjonuje w grupie rówieśniczej:
  - wiedza na temat zasad funkcjonowania różnych grup społecznych;
  - podkreślanie znaczenia pozytywnej więzi rodzinnej;
  - sposoby rozwiązywania konfliktów.

2. Uczeń odróżnia grupy wspierające jego rozwój od grup zagrażających:
  - kółka zainteresowań, inicjatywy samorządowe, instytucje kulturalno – oświatowe;
  - policja, Ośrodek Pomocy Społecznej;
  - sekty, grupy destrukcyjne.

3. Uczeń zna siebie i swoje reakcje w różnych sytuacjach:
  - komunikacja;
  - asertywność;
  - stres i relaksacja.

4. Uczeń potrafi efektywnie gospodarować swoim czasem:
  - planowanie pracy (np. plany tygodniowe, miesięczne.);
  - planowanie zajęć kulturalnych.

5. Uczeń zna zagadnienia ekologiczne:
  - budowanie świadomości ekologicznej;
  - promocja zdrowego stylu życia.

PROPOZYCJE ZAGADNIENÍ PROBLEMOWYCH

KLASA IV

1. Grupy młodzieżowe jako źródła rozwoju lub zagrożenia.
2. Pogłębienie znajomości zasad działania grup.
3. Określanie własnego miejsca w rodzinie.
4. Poznanie instytucji samorządowych wspomagających i niosących pomoc.
5. Komunikacja interpersonalna.
6. Konflikty i sposoby radzenia sobie z nimi.
7. Asertywność.
8. Alienacja człowieka we współczesnym świecie.
9. Budowanie świadomości ekologicznej.
10. Zdrowe życie (odżywianie, promocja zdrowia).
11. Twórcze wykorzystanie czasu wolnego.
12. Realizacja Miejskiego Programu Profilaktycznego „Bezpieczna Młodzież”.

KLASA V - SPOŁECZEŃSTWO

CEL GŁÓWNY:

poznanie przez ucznia praw i zasad działania społeczeństwa i miejsca jednostki w nim.

Cele pośrednie:

1. Uczeń poznaje wartość rodziny i jej miejsce w życiu społecznym, prawidłowa rodzina podstawą rozwoju jednostki;
  - problematyka prorodzinna – funkcje rodziny, prawa i obowiązki członków rodziny, miłość w rodzinie, wartości leżące u podstaw funkcjonowania rodziny, prawidłowe sposoby komunikowania się członków rodziny i sposoby rozwiązywania konfliktów (rodzina jako jedna z grup społecznych, które swe funkcjonowanie opierają na hierarchii wartości);
  - hierarchia wartości a różne modele rodziny.
2. Uczeń poznaje system uniwersalnych wartości, na których oparta jest Konstytucja RP i określa swój stopień identyfikacji z nim.
3. Uczeń zna podstawowe prawa obywatelskie i potrafi z nich korzystać:
  - podstawowe formy kontaktu z policją, strażą miejską itp.;
  - poznanie instytucji, organizacji, stowarzyszeń działających w mieście i w regionie.
4. Uczeń rozwija świadomość własnych korzeni:
  - poznanie dziedzictwa kulturowego miasta i regionu.
5. Uczeń poznaje wagę etyki w życiu społecznym jako czynnika stawiającego godność istoty ludzkiej na pierwszym planie.
6. Uczeń nabywa umiejętność twórczego kreowania siebie jako najkorzystniejszej interakcji między nim a społeczeństwem.

PROPOZYCJE ZAGADNIENÍ PROBLEMOWYCH

KLASA V

1. Rodzina jako podstawowa komórka życia społecznego (funkcje rodziny, prawa i obowiązki jej członków, miłość rodzina).
2. Model środowiska pracy.
3. Prawa obywatelskie (podstawowe formy kontaktu z władzą, ochrona danych osobowych, kontakty z policją i strażą miejską).
4. Instytucje, organizacje i stowarzyszenia działające w mieście w regionie.
5. Dziedzictwo kulturowe miasta i regionu.
6. Poznanie Konstytucji i zawartych w niej uniwersalnych wartości.
7. Twórcza kreacja siebie.
8. Etyka w życiu społecznym.
9. Realizacja Miejskiego Programu Profilaktycznego „Bezpieczna Młodzież”.

KLASA VI – WCHODZENIE W DOROSŁE ŻYCIE

CEL GŁÓWNY:

przygotowanie ucznia do wejścia w dorosłe życie i podjęcie pracy lub dalszej nauki.

Cele pośrednie:

1. Uczeń zna prawodawstwo, które będzie mu szczególnie przydatne po ukończeniu szkoły:
  - poznanie praw człowieka i obywatela Polski i Europy;
  - poznanie Kodeksu Pracy.
2. Uczeń posiada informacje o możliwościach podjęcia dalszej nauki lub pracy:
  - sposoby zdobywania informacji (informatory, Internet, itp.);
  - instytucje zajmujące się pośrednictwem pracy;
  - jak założyć własną działalność gospodarczą.
3. Uczeń zna aktywne formy poszukiwania pracy.
4. Uczeń rozpoznaje własne predyspozycje zawodowe.
5. Uczeń potrafi prawidłowo wypełniać formularze związane z podjęciem pracy lub dalszej nauki.

PROPOZYCJE ZAGADNIEŃ PROBLEMOWYCH

KLASY VI

1. Informacja o dalszych kierunkach kształcenia, miejscach pracy.
2. Wiedza o instytucjach zajmujących się pośrednictwem pracy.
3. Aktywne formy poszukiwania pracy.
4. Autoprezentacja.
5. Elementy komunikacji interpersonalnej.
6. Prawa człowieka i obywatela Polski.
7. Poznanie Kodeksu Pracy.
8. Realizacja Miejskiego Programu Profilaktycznego „Bezpieczna Młodzież”.

XIV SCHEMAT PLANU WYCHOWAWCZEGO WYCHOWAWCY KLASOWEGO

CEL GŁÓWNY (Zawarty w programie szkoły dla danego poziomu)

Lp.	ZADANIA CZYLI CELE OPERACYJNE	METODY FORMY REALIZACJI	TERMINY	UWAGI
	<p>KORZYSTAJ Z:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Podstaw programu wychowawczo-profilaktycznego szkoły do celów realizacji na poszczególnych poziomach klasowych (wybieramy swój poziom) 2. Zadań wychowawcy klasowego (w programie szkoły) 3. Inne zadania wybrane przez wychowawcę wynikające ze specyficznych potrzeb klasy i zasobów nauczyciela, uczniów i rodziców.	<p>Możesz korzystać z programu wychowawczo-profilaktycznego szkoły</p> <p>Pamiętaj o:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Umieszczeniu w planie zajęć z poszczególnych przedmiotów zgodnie z zawartymi w nich treściami wychowawczymi. 2. Własnych zasobach, o swoich ulubionych metodach, posiadanych umiejętnościach 3. Nie musisz być omnibusem. Korzystaj z pomocy innych.		<p>Np.</p> <p>Osoby które proponujesz zaprosić.</p>

XV PROCEDURY POSTĘPOWANIA NAUCZYCIELI W SYTUACJACH ZAGROŻENIA DZIECI I MŁODZIEŻY DEMORALIZACJĄ

DZIAŁANIA INTERWENCYJNE

1. W przypadku uzyskania informacji, że uczeń który, nie ukończył 18 lat, używa alkoholu lub innych środków w celu wprowadzenia się w stan odurzenia, uprawia nierząd, bądź przejawia inne zachowania świadczące o demoralizacji, nauczyciel powinien podjąć następujące kroki:

- Przekazać uzyskaną informację wychowawcy klasy.
- Wychowawca informuje o fakcie pedagoga/psychologa szkolnego i dyrektora szkoły.
- Wychowawca wzywa do szkoły rodziców (prawnych opiekunów) ucznia i przekazuje im uzyskaną informację. Przeprowadza rozmowę z rodzicami oraz z uczniem, w ich obecności. W przypadku potwierdzenia informacji, zobowiązuje ucznia do zaniechania negatywnego postępowania, rodziców zaś bezwzględnie do szczególnego nadzoru nad dzieckiem. W toku interwencji profilaktycznej może zaproponować rodzicom skierowanie dziecka do specjalistycznej placówki i udział dziecka w programie terapeutycznym.
- Jeżeli rodzice odmawiają współpracy lub nie stawiają się do szkoły, a nadal z wiarygodnych źródeł napływają informacje o przejawach demoralizacji ich dziecka, szkoła pisemnie powiadamia o zaistniałej sytuacji sąd rodzinny lub policję (specjalistę ds. nieletnich).
- Podobnie, szkoła powiadamia sąd lub policję, jeżeli wykorzysta wszystkie dostępne jej środki oddziaływań wychowawczych, (rozmowa z rodzicami, ostrzeżenie ucznia, spotkania z pedagogiem, psychologiem, itp.), a ich zastosowanie nie przynosi oczekiwanych rezultatów. Dalszy tok postępowania leży w kompetencji tych instytucji.
- Jeżeli zachowania świadczące o demoralizacji przejawia uczeń który ukończył 18 lat, a nie jest to udział w działalności grup przestępczych czy popełnienie przestępstwa, to postępowanie nauczyciela powinno być określone przez wewnętrzny regulamin szkoły.
- W przypadku uzyskania informacji o popełnieniu przez ucznia, który ukończył 17 lat, przestępstwa ściganego z urzędu lub jego udziału w działalności grup przestępczych, zgodnie z art. 304 § 2 kodeksu postępowania karnego, szkoła jako instytucja jest obowiązana niezwłocznie zawiadomić o tym prokuratora lub policję.

2. W przypadku, gdy nauczyciel podejrzewa, że na terenie szkoły znajduje się uczeń będący pod wpływem alkoholu lub narkotyków powinien podjąć następujące kroki:

- Powiadamia o swoich przypuszczeniach wychowawcę klasy.
- Odizolowuje ucznia od reszty klasy, ale ze względów bezpieczeństwa nie pozostawia go samego; stwarza warunki, w których nie będzie zagrożone jego życie ani zdrowie.
- Wzywa lekarza w celu stwierdzenia stanu trzeźwości lub odurzenia, ewentualnie udzielenia pomocy medycznej.

- Zawiadamia o tym fakcie dyrektora szkoły oraz rodziców/opiekunów, których zobowiązuje do niezwłocznego odebrania ucznia ze szkoły. Gdy rodzice/opiekunowie odmówią odebrania dziecka, o pozostaniu ucznia w szkole, czy przewiezieniu do placówki służby zdrowia, albo przekazaniu go do dyspozycji funkcjonariuszom policji - decyduje lekarz, po ustaleniu aktualnego stanu zdrowia ucznia i w porozumieniu z dyrektorem szkoły/placówki.
- Szkoła zawiadamia najbliższą jednostkę policji, gdy rodzice ucznia będącego pod wpływem alkoholu - odmawiają przyjścia do szkoły, a jest on agresywny, bądź swoim zachowaniem daje powód do zgorznięcia albo zagraża życiu lub zdrowiu innych osób. W przypadku stwierdzenia stanu nietrzeźwości, policja ma możliwość przewiezienia ucznia do izby wytrzeźwień, albo do policyjnych pomieszczeń dla osób zatrzymanych - na czas niezbędny do wytrzeźwienia (maksymalnie do 24 godzin). O fakcie umieszczenia zawiadamia się rodziców/opiekunów oraz sąd rodzinny jeśli uczeń nie ukończył 18 lat.
- Jeżeli powtarzają się przypadki, w których uczeń (przed ukończeniem 18 lat) znajduje się pod wpływem alkoholu lub narkotyków na terenie szkoły, to szkoła ma obowiązek powiadomienia o tym policji (specjalisty ds. nieletnich) lub sądu rodzinnego.
- Spożywanie alkoholu na terenie szkoły przez ucznia, który ukończył 17 lat, stanowi wykroczenie z art. 43 ust. 1 Ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi. Należy o tym fakcie powiadomić policję. Dalszy tok postępowania leży w kompetencji tej instytucji.

3. W przypadku, gdy nauczyciel znajduje na terenie szkoły substancję przypominającą wyglądem narkotyk powinien podjąć następujące kroki:

- Nauczyciel zachowując środki ostrożności zabezpiecza substancję przed dostępem do niej osób niepowołanych oraz ewentualnym jej zniszczeniem do czasu przyjazdu policji, próbuje (o ile to jest możliwe w zakresie działań pedagogicznych) ustalić, do kogo znaleziona substancja należy.
- Powiadamia o zaistniałym zdarzeniu dyrektora szkoły i wzywa policję.
- Po przyjeździe policji niezwłocznie przekazuje zabezpieczoną substancję i przekazuje informacje dotyczące szczegółów zdarzenia.

4. W przypadku, gdy nauczyciel podejrzewa, że uczeń posiada przy sobie substancję przypominającą narkotyk, powinien podjąć następujące kroki:

- Nauczyciel w obecności innej osoby (wychowawca, pedagog, dyrektor, itp.) ma prawo żądać, aby uczeń przekazał mu tę substancję, pokazał zawartość torby szkolnej oraz kieszeni (we własnej odzieży), ewentualnie innych przedmiotów budzących podejrzenie co do ich związku z poszukiwaną substancją. Nauczyciel nie ma prawa samodzielnie wykonać czynności przeszukania odzieży ani teczek ucznia - jest to czynność zastrzeżona wyłącznie dla policji.

- O swoich spostrzeżeniach powiadamia dyrektora szkoły oraz rodziców/opiekunów ucznia i wzywa ich do natychmiastowego stawiennictwa.
- W przypadku, gdy uczeń, mimo wezwania, odmawia przekazania nauczycielowi substancji i pokazania zawartości teczki, szkoła wzywa policję, która przeszukuje odzież i przedmioty należące do ucznia oraz zabezpiecza znalezioną substancję i zabiera ją do ekspertyzy.
- Jeżeli uczeń wyda substancję dobrowolnie, nauczyciel, po odpowiednim zabezpieczeniu, zobowiązany jest bezzwłocznie przekazać ją do jednostki policji. Wcześniej próbuje ustalić, w jaki sposób i od kogo, uczeń nabył substancję. Całe zdarzenie nauczyciel dokumentuje, sporządzając możliwie dokładną notatkę z ustaleń wraz ze swoimi spostrzeżeniami.

UWAGA

Zgodnie z przepisami ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii - w Polsce karalne jest:

- posiadanie każdej ilości środków odurzających lub substancji psychotropowych,
- wprowadzanie do obrotu środków odurzających,
- udzielanie innej osobie, ułatwianie lub umożliwianie ich użycia oraz nakłanianie do użycia,
- wytwarzanie i przetwarzanie środków odurzających.

Każde z wymienionych zachowań jest czynem karalnym w rozumieniu przepisów ustawy o postępowaniu w sprawach nieletnich, jeśli sprawcą jest uczeń, który ukończył 13 lat, a nie ukończył 17 lat. Z przestępstwem mamy do czynienia, jeżeli któryś z wymienionych czynów popełni uczeń, po ukończeniu 17 lat. W takiej sytuacji mają zastosowanie przepisy ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. - Kodeks postępowania karnego. Jeżeli przestępstwo ma miejsce na terenie szkoły, należy wezwać policję.

W każdym przypadku popełnienia czynu karalnego przez ucznia, który nie ukończył 17 lat należy zawiadomić policję lub sąd rodzinny, a w przypadku popełnienia przestępstwa przez ucznia, który ukończył 17 rok życia prokuratora lub policję (art. 4 Upn i art. 304 kpk).

5. Postępowanie wobec ucznia – sprawcy czynu karalnego lub przestępstwa:

- niezwłoczne powiadomienie dyrektora szkoły,
- ustalenie okoliczności czynu i ewentualnych świadków zdarzenia,
- przekazanie sprawy (o ile jest znany i przebywa na terenie szkoły) dyrektorowi szkoły, lub pedagogowi szkolnemu pod opiekę,
- powiadomienie rodziców ucznia-sprawcy,

- niezwłoczne powiadomienie policji w przypadku gdy sprawa jest poważna (rozbój, uszkodzenie ciała, itp.), lub sprawca nie jest uczniem szkoły i jego tożsamość nie jest nikomu znana,
- zabezpieczenie ewentualnych dowodów przestępstwa, lub przedmiotów pochodzących,
- z przestępstwa i przekazanie ich policji (np. sprawca rozboju na terenie szkoły używa noża i uciekając porzuca go lub porzuca jakiś przedmiot pochodzący z kradzieży).

6. Postępowanie nauczyciela wobec ucznia, który stał się ofiarą czynu karalnego

- udzielenia pierwszej pomocy (przedmedycznej), bądź zapewnienia jej udzielenia poprzez wezwanie lekarza, w przypadku kiedy ofiara doznała obrażeń
- niezwłoczne powiadomienie dyrektora szkoły
- powiadomienie rodziców ucznia
- niezwłoczne wezwanie policji w przypadku, kiedy istnieje konieczność profesjonalnego zabezpieczenia śladów przestępstwa, ustalenia okoliczności i ewentualnych świadków zdarzenia.

W przypadku znalezienia na terenie szkoły broni, materiałów wybuchowych, innych niebezpiecznych substancji lub przedmiotów, należy zapewnić bezpieczeństwo przebywającym na terenie szkoły osobom, uniemożliwić dostęp osób postronnych do tych przedmiotów i wezwać policję - tel. 997 lub 112.

METODY WSPÓŁPRACY SZKOŁY Z POLICJĄ

W ramach długofalowej pracy profilaktyczno-wychowawczej szkoła i policja utrzymują stałą, bieżącą współpracę w zakresie profilaktyki zagrożeń. Koordynatorami współpracy powinni być: pedagog/psycholog szkolny oraz specjalista ds. nieletnich i patologii właściwej jednostki policji. Do współpracy ze szkołą zobowiązany jest także dzielnicowy, w rejonie którego znajduje się szkoła/placówka. Pracownicy szkoły wyznaczeni do współpracy z policją, specjaliści ds. nieletnich i patologii oraz dzielnicowi powinni wspólnie ustalić wzajemnie zasady kontaktu, by móc na bieżąco wymieniać informacje i rozwiązywać problemy związane z bezpieczeństwem i dobrem uczniów.

W ramach współpracy policji ze szkołą organizuje się:

- spotkania pedagogów szkolnych, nauczycieli, dyrektorów szkół z zaproszonymi specjalistami ds. nieletnich i patologii, podejmujące tematykę zagrożeń przestępczością oraz demoralizacją dzieci i młodzieży w środowisku lokalnym,
- spotkania tematyczne młodzieży szkolnej z udziałem policjantów m.in. na temat odpowiedzialności nieletnich za popełniane czyny karalne, prawnych aspektów narkomanii, wychowania w trzeźwości itp. oraz z młodszymi uczniami, na temat zasad bezpieczeństwa, zachowań ryzykownych oraz sposobów unikania zagrożeń,

- informowanie policji o zdarzeniach na terenie szkoły wypełniających znamiona przestępstwa, stanowiących zagrożenie dla życia i zdrowia uczniów oraz przejawach demoralizacji dzieci i młodzieży,
- udzielanie przez policję pomocy szkole w rozwiązywaniu trudnych, mogących mieć podłoże przestępcze problemów, które zaistniały na terenie szkoły,
- wspólny – szkoły i policji – udział w lokalnych programach profilaktycznych związanych z zapewnieniem bezpieczeństwa uczniom oraz zapobieganiem demoralizacji i przestępczości nieletnich.

UWAGA

Policja powinna być wzywana do szkoły w sytuacjach, o których mowa w „Procedurach (...)” albo, gdy wyczerpane zostaną środki możliwe do zastosowania przez szkołę w określonej sytuacji, w których obecność policji jest konieczna. Każda, dotycząca uczniów wizyta policjanta w szkole, powinna być wcześniej zasygnalizowana dyrektorowi, lub uzgodniona z innym pracownikiem szkoły.

PODSTAWA PRAWNA STOSOWANYCH PROCEDUR

1. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 31 stycznia 2003 r. w sprawie szczegółowych form działalności wychowawczej i zapobiegawczej wśród dzieci i młodzieży zagrożonych uzależnieniem /Dz.U. Nr 26 poz.226/.
2. Zarządzenie nr 37 Prezesa Rady Ministrów z dnia 25 marca 2002 r.
3. Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o postępowaniu w sprawach nieletnich /tekst jednolity Dz. U. z 2002 r. Nr 11 poz.109, z późn. zm./ oraz przepisy wykonawcze w związku z ustawą.
4. Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi /Dz. U. Nr 35, poz.230 z późn. zm./.
5. Ustawa z dnia 24 kwietnia 1997 r. o przeciwdziałaniu narkomanii /Dz.U. z 2003 r. Nr 24, poz. 198/.
6. Ustawa z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji /Dz. U. Nr 30 poz. 179 z późn. zm./.
7. Zarządzenie Nr 590 Komendanta Głównego Policji z dnia 24 października 2003 r. w sprawie metod i form wykonywania zadań przez policjantów w zakresie przeciwdziałania demoralizacji i przestępczości nieletnich.
8. Ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty /Dz.U. z 1996 r. Nr 67 poz. 329, z późn. zm./.

XVI PRIORYTETY MINISTERSTWA EDUKACJI NARODOWE NA ROK SZKOLNY 2020/2021

1. Wdrażanie nowej podstawy programowej w szkołach ponadpodstawowych ze szczególnym uwzględnieniem edukacji przyrodniczej i matematycznej. Rozwijanie samodzielności, innowacyjności i kreatywności uczniów.
2. Wdrażanie zmian w kształceniu zawodowym, ze szczególnym uwzględnieniem kształcenia osób dorosłych.
3. Zapewnienie wysokiej jakości kształcenia oraz wsparcia psychologiczno –pedagogicznego wszystkim uczniom z uwzględnieniem zróżnicowania ich potrzeb rozwojowych i edukacyjnych.
4. Wykorzystanie w procesie edukacji narzędzi i zasobów cyfrowych oraz metod kształcenia na odległość. Bezpieczne i efektywne korzystanie z technik cyfrowych.
5. Działania wychowawcze szkoły. Wychowanie do wartości, kształtowanie postaw i respektowanie norm społecznych.

XVII ZALECENIA CENTRUM EDUKACJI ARTYSTYCZNEJ 2020/2021

1. Prewencja depresji i działań autodestrukcyjnych wśród uczniów szkół artystycznych.
2. Ochrona dzieci i młodzieży w sieci.
3. Profilaktyka ryzyka uzależnień od środków psychotropowych, narkotyków, dopalaczy, alkoholu i nikotyny oraz przeciwdziałanie przemocy (uruchamianie procedur Niebieska Karta).

Biorąc pod uwagę powyższe priorytety MEN, zalecenia CEA oraz zagrożenia związane z funkcjonowaniem młodych ludzi we współczesnym świecie ponadto aktualną sytuację społeczno-zdrowotno-ekonomiczną, w bieżącym roku szkolnym szczególny nacisk będzie kładziony na realizację powyższych priorytetów zawartych w Programie Wychowawczo-Profilaktycznym Szkoły, szczegółowo ujęte zostaną w Planie Wychowawczym Klas.

Priorytety i zalecenia na kolejne lata szkolne zostaną podane w oparciu o wytyczne Ministerstwa Edukacji Narodowej i Centrum Edukacji Artystycznej.

XVIII ZASADY EWALUACJI

Szkolny Program Wychowawczo-profilaktyczny podlega ewaluacji.

1. Obszary podlegające monitorowaniu będą wynikały z planu pracy szkoły na dany rok szkolny.
2. Za ewaluację odpowiada zespół powoływany przez Dyrektora Szkoły.

XIX POSTANOWIENIA KOŃCOWE

Z treścią programu wychowawczo-profilaktycznego zapoznani zostają uczniowie, rodzice i nauczyciele. Program wchodzi w życie po uchwaleniu go przez Radę Rodziców przy współpracy z Radą Pedagogiczną.

Na podstawie programu wychowawczo-profilaktycznego szkoły tworzone są dokumenty:

1. Plany pracy wychowawców klasowych.
2. Roczny plan pracy pedagoga szkolnego.
3. Roczny plan pracy Samorządu Uczniowskiego.
4. Roczny harmonogram uroczystości szkolnych.

Szkolny Program Wychowawczo-Profilaktyczny został opracowany pod kierunkiem

wicedyrektor mgr Katarzyny Łączyńskiej .....

przez zespół:

przewodnicząca mgr Lidia Spadzińska – pedagog szkolny .....

mgr Anna Marczak .....

mgr Maria Sojka .....